

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENE

„Kolonija“ Albanija

Esad paša, ubit dne 14. junija 1920 v Parizu od italijanskih agentov, je dan pred svojo nasilno smrtjo, 13. junija, dostavil pariškemu »Tempsu« obširno spomenico, v kateri je z jasnostjo očividca in glavnega činitelja albanske zgodovine od l. 1913 do svoje smrti 1920 opisal tragično usodo svoje domovine in tudi žalosten potek svoje lastne politične kariere. Najznačilnejši odstavek tega, za zgodovino Albanije dragocenega spisa pa je oni, v katerem odkriva, da je tista tajna pogodba, sklenjena 23. aprila 1915 v Londonu, ki je napravila že tolikanj zla po drugih predelih Evrope, odločila o usodi Albanije, ko je poverila Italiji zunanje-politično zastopstvo Albanije, ko bo zmagovito končana svetovna vojna.

Tako daleč nazaj je torej treba iti, če hočemo razumeti vso povojno zgodovino države, ki je ob Jadranu postala naša sosedja in ki postaja od dneva v dan vedno večji predmet evropske pozornosti. Pred 18 leti so zvezne velesile Anglija, Francija in Rusija, ko so podpisale londonski pakt, s katerim so kupile zavestno Italijo, slednji izročile tudi Albanijo in če se je Italija odlej prizadevala, da korak za korakom utrjuje svoj vpliv v albanski državi, se lahko moralno opraviči s svečanimi obljubami iz l. 1915 in še lahko pristavi, da kljub najtesnejšim političnim zvezam, ki jih je ustvarila med obema državama, kljub ogromnim denarnim žrtvam, ki jih je pogreznila v nikdar sito žrelo denarnih potreb albanske vlade, še vedno ni izkoristila v polni meri privilegija, ki so ji ga tako lahkomišlno dale velesile, da namreč prevzame sama s svojim osebnim zunanje-politično zastopstvo in s tem vso zunanjo politiko albanske kraljevine. To je treba vedeti, objektivno vedeti, predno se pristopi k stvarni kritiki italijanske politike v albanskem delu Balkana. To je treba tudi vpoštevati, če po 18 letih ne moremo razumeti, če naj neodvisen albanski narod naposled vendar le utone v območju Italije, med tem, ko velesile stojijo s prekrizanimi rokami in — gledajo.

Zdelo se nam je potrebno, da na to opozorimo danes, ko se zopet raznašajo brzokone verjetne vesti, da hoče Italija svojo moč v Albaniji utrditi z novimi, trajnejšimi postojankami, ki nam ji za vselej garantirajo politično in gospodarsko nadzorstvo nad kraljestvom Ahmeda Zogu. Kakor da bi vse dosedanje vezi ne držale zadosti trdno. Najstojimo jih, te vezi.

Kralj Zogu je bil mlad prijatelj naše države, ko je moral 1924 pobegniti pred vstati, ki jih je vodil Fan Noli. V izgnanstvu je ostal s svojima prijateljima Zena begom in generalom Gillardi le pol leta, nakar se je v decembru 1924 zmagovito vrnil nazaj v Albanijo in pognal italofila Fan Noliya čez mejo. Prevzel je njegovo nasledstvo, vse nasledstvo, in kot dobri orientalec tudi njegovo prijateljstvo do — Italije. Ahmed Zogu je potreboval denarja, njegovi barjaktari, to so vodje njemu zvestih gorskih plemen, so rabili zlata, ki ga je ponujala samo — Italija. Prišlo je do prvega posojila, ki mu je takoj sledil l. 1926 prvi tiranski pakt. V tej zgodovinski pogodbi prevzame Italija varstvo albanske neodvisnosti in nedotakljivosti obstoječega režima, Albaniji pa stavi na razpolago to čudovito »sestransko« družbo SVEA (Società di Sviluppo Economico dell'Albania) — Družba za gospodarski napredek Albanije, ki je prinesla seboj lepo vsoto 50 milijonov zlatih frankov, prevzela albansko Narodno banko in predložila ogromen načrt za razne vrste javna dela, kakor zgradbe utrdb, vojaških cest, velikega pristanišča, izsuševanja močvirij. SVEA je šla na delo. Posledica njenega delovanja in raznih političnih okoliščin v Evropi pa je bil l. 1927 sklenjeni drugi tiranski pakt, ki predstavlja politično pogodbo, s katero se obe državi, Albanija in Italija, obvezujeta, da bosta skupno urejevali svoje odnose do ostalega sveta. Nismo še pozabili, da je objava drugega tiranskega pakta povzročila tudi demisijsko takratnega našega zunanjega ministra dr. Nišiča. S to pogodbo se je Italija že zelo približala obljubam londonskega pakta l. 1915.

Julija 1931 novo presenečenje. Kralj Zogu dobi že drugo posojilo v znesku 100 milijonov zl. frankov, ki se bo skozi deset let izplačevalo v letnih obrokih po 10 milijonov frankov. To drugo posojilo ni bilo navezano na kakšne nove koncesije; Italija se je zadovoljila z možnostjo, da nemoteno nadaljuje utrjevanje svojega opazovališča na Balkanu. Albanija pa s perspektivo, da bo dobila nove ceste do gorskih plemen, nove mostove, železnice, nova izsušena rodovitna polja.

Par mesecev zatem, decembra 1931, hoče Italija nekaj vidnih znamenj hvalečnosti in predlaga, da se prva tiranska pogodba, ki je ustvarila SVEA, obnovi. Topot kralj Zogu noče slišati, ker je dobil razne alarmantne vesti iz vrst albanskih nevladnih nacionalistov in še ni pozabil na revolverse strele na Dunaju, dne 20. februarja 1931. Italija grozi, zahteva obresti za posojila, ki so jih Albanci sprejeli s trdnim prepričanjem, da jih nikdar ne vrnejo. Zogu kljubuje, Italija pritiska, slednjič pa rimska vlada razume, da ne sme loka preveč napenjati in da je s svojimi darili bolj navezana na Albance kot pa Albanci z darovi, ki so jih sprejeli iz Rima.

Toda Italija z nova napade v decembru 1932, ko je predložila Albanec načrt o carinski zvezi. Zogu se zopet upre, predsednik vlade Pandelji Evangelij odstopi in nove vlade, ki bi se z Italijo pogajala o carinskem načrtu, ni mogoče sestaviti več mesecev. Toda Italija ne miruje, velikopotezni politični načrti, ki jih zasleduje po Evropi, ji narekujejo, da ne sme odnehati in da se mora še bolj trdno zariti v albansko ozemlje. Tako slišimo v januarju letošnjega leta, kako italijanski general Pariani, adjutant kralja Zogua in poveljnik albanske armade, čisto javno govori o vojaških operacijah proti Jugoslaviji, kako Albanec obljublja jugoslovansko pokrajino Metohijo, Kosovsko polje in vse ozemlje do Črne Drima, oznanja

Vrta Francija

je močna -

in na vse pripravljena

Maginot, vojni minister Tardieu-jeve vlade, ki je zasnoval obrambni pas proti Nemčiji.

Pariz, 31. avgusta.

Povratak ministrskega predsednika Daladiera, ki je, kakor znano, obenem vojni minister, iz zapadnih obmejnih krajev, kjer si je ogledal ogromna obrambna dela napram Nemčiji, je dal časopisu povod za članke in za izjave, ki pričajo o zavesti velike moči, ki jo ima Francija v času, ko hitlerizem v Nemčiji apelira na pravico pesti in ustvarja mentaliteto, ki mora dovesti do vojne, ako se temu ne napravi konec. V prvi vojni se je zgodilo, da je bilo žurnalistu, zastopniku »Petit Parisien«, dovoljeno, da si v spremstvu ministrskega predsednika obmejne utrdb Francije ogleda in o njih poroča v svojem listu, kolikor mu je pač cenzura dovolila. Ta opis je danes središče pozornosti francoske javnosti in ima tudi velik mednarodni pomen. Nasprotniki Francije naj vedo, da je Francija pripravljena, da odbije vsak napad na njeno ozemlje in na njeno pozicijo v svetu, njeni zavezniki pa imajo zavest, da jih ne štiti samo pravica, ampak tudi močnega prijatelja, ki razpolaga z vsemi potrebnimi sredstvi moči, brez katere pravica na svetu žalibog ničesar ne pomeni.

Meja iz jekla in cementa

Daladier si je ogledal francoski obmejni trdnjavski pas v spremstvu častnikov glavnega generalnega štaba in generala Jeanpierre, poveljnika 20. armadnega zbora. Utrdbe tvorijo cela podzemeljska mesta, ki gredo 100 metrov globoko pod zemljo in so med seboj zvezana ter na zunanjo popolnoma maskirana po umetnih gričih, gozdovih itd. Mogoče so utrdb pri Bitshu in Lauterju na levi strani Rena nasproti nemškemu ozemlju Badena. Vprav strahotno moč pa predstavlja utrdbi Simserhof in Hochwald, ki značita zadnje napredke sodobne utrdbene tehnike. Nadalje utrdb se vlečejo na črti Oberröden, Drachenbronn in Oberhoffen. Mejo napram Nemčiji zapira na ta način ogromna bariera, ki se vleče pod

LJUBLJANSKI
VELESEJEM

„Ljubljana v jeseni“
2.-11. septembra 1933

Kulturna in gospodarska razstava
Razstavišče obsega 40.000 m²

Jugoslov. veterinarska razstava / Razstave »Slovenska cerkev«, Misijonsko-etnološka in Umetnostna slov. Madon / Razstave vina, sira in mleka, medu, zelenjave, sadja in semen / Vrtnarska razstava dalj / Razstavi goveda montafonske pasme 2. in 3. IX., in koz ter ovac 5.—11. IX. / Gospodinjstva razstava / Etnološka razstava Timoške pokrajine / Industrija, obrt (špec. pohištvo) / Konkurenca jugoslov. harmonikarjev 8 IX. / Zabavišče — Variété

Polovična vozina na železnicah / Popust na parobrodih / Legitimacije se daje pri biletarnah Putnika, vseh večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih

obnovo črnogorskega kraljestva in dobo blagostanja v — carinski zvezi med Italijo, Albanijo in Cnrgoro. Mussolini je naročil generalu Pariani, da naj bo tiho in zopet je zavladal molk do aprila, ko je Italija naenkrat reno zahtevala, da Albanija vrne družbi za gospodarski napredek SVEA, kar ji je dolžna, to je 50 milijonov kapitala in 20 milijonov obresti. Skoraj istočasno pribeži v Jugoslavijo 600 albanskih beguncev, znamenje, da je napetost vedno večja, italijanski pritisk vedno hujši. K novim gospodarskim zahtevam so prišle še zahteve politične in vojaškega značaja, o katerih smo pred enim tednom po-čali: elektrifikacija, telefoni, vsi monopoli, bojno pristanišče v Semei, italijanski pouk v šolah, italijanski »pomočniki« v vseh ministrstvih in

Pas podzemskih vulkanov vzdolž zapadne meje

zemljo, nad zemljo pa se nahajajo samo blindirane kupole z ogromnimi maskiranimi topovi.

Tajinstvena mesta pod zemljo

Utrdbe — tako piše poročevalec »Petit Parisien« — predstavljajo fantastična podzemeljska, med seboj zvezana mesta, v katerih se lahko nastanijo celi armadni zbori. Zične ograje, ki se vlečejo v nepregledne dolžine, so trdno vzdane v cement. Kdor stopi v tako podzemeljsko trdnjavo, ima vtis, da se nahaja v podzemski oklopnici, ki ima fantastične dimenzije. Nad temi mesti je nakopičenih več tisoč kubičnih metrov zemlje, nad katero se dvigajo samo tu pa tam proste kupole s topovi. Te topovske kupole tehtajo vsaka najmanj 36.000 kilogramov. Sto metrov pod zemljo pa odkrijemo moderno mesto s širokimi, jarko razsvetljenimi cestami, pod tem mestom pa spi vulkan, kojega krater predstavlja ogromno ploskev. Skozi to mesto vozi električna železnica s hitrostjo ekspresa. Mesto ima vse, kar potrebujejo cele armade tekom več mesecev. V tem trdnjavskem pasu je zemlja nadomeščena z betonom in železom. Na tem pasu se nahajajo tudi umetne globeli in odprtine, ki jih sovražni tanki ne zapazijo, dokler ne strmoglavijo v globino. V bližini neke reke so montirane naprave, ki dovoljujejo, da se lahko celo ozemlje v par urah umetno preplavi, tako da ceste izginejo pod vodo in da se mostovi odplavijo.

„Mi smo na vse pripravljeni“

Ministrski predsednik Daladier je svojemu inspekcijskemu potovanju sam dal važen političen

Ni se treba
vznemirjati

„Mi smo močni!“

Razume se, da se vse časopisje peča z inspekcijskim potovanjem ministrskega predsednika ozir. vojnega ministra in da vsi komentariji predstavljajo ponosen sprev domoljubja francoskega naroda, ki je pripravljen braniti svojo zemljo in obenem od nemškega imperializma osvobodeno Evropo pred vsakim novim poizkusom upostavitve germanskega nasilja in hegemonije nad svetom. »Splošno je sedaj znano« — piše »Temps« — »da naša država razpolaga s solidno oboroženo močjo, vsled česar je v slučaju nenadnega napada na naše ozemlje vsaka nevarnost invazije odstranjena. Na ta način pa je tudi odstranjen vsak povod za kakšno nervoznost in vznemirjenje, ki se pojavlja zaradi groženj nacionalistične agitacije v sosednji državi.

značaj. V lotriškem mestecu Saargemünd, kjer je ministrski predsednik eno noč prenočil, je imel z balkona svojega hotela nagovor na prebivalstvo, v katerem je med drugim rekel: »Mi nikogar ne izzivamo, toda mi smo trdno odločeni, da francosko zemljo branimo z vso močjo. Ponosen sem na rezultate, ki so jih dosegli naši inženjerji po štirih letih nadčloveškega dela. Po zaslugi teh delavcev smo obvarovani pred vsakim presenečenjem.« Prebivalstvo je ministrskega predsednika navdušeno aklamiralo.

Moderen kitajski zid

Ministrski predsednik je v avtomobilu obšel več kot 500 km meje in si je ogledal nad 100 km pasu, ki je spremenjen v eno samo trdnjavo, oddaljeno od nemške meje kakih 12 km. Ta trdnjavski pas je že danes zaseden od vojaštva. Pas je popolnoma maskiran, tako da na prvi pogled ne zapazi ničesar drugega, kakor griče, gozdove in lepo obdelana polja. Vse skupaj pa je za sovražnika strahotna mišnica. Kjer so kupole s topovi, se zdi, da imamo pred seboj griček. Tam, kjer se ti zdi, da raste lep gozd, je v resnici skrita mreža trnjeve žice, ki je s svojimi temeljskimi stebri globoko vpuščena v zemljo. Globeli, v katere se pogreznesh, so globoke nad sto metrov. Sovražni tank, ki bi po čudežu prešel ta pas, bi kmalu zadel ali v globel, ali pa v jeklene ovire, o katerih bi se neizogibno razbil. To je nekaj modernih kitajskih zid, ki seveda neskončno presega onega, ki loči Kitaj od Mongolije. Ta zid je iz zemlje, železa, jekla in cementa in bruhla iz sebe kakor vulkan ogenj in strupene pline iz številnih kraterjev.

Italija davi Albanijo

Rim, 31. avg. b. Po prihodu v Rim je italijanski poslanik v Tirani Koch poročal podtajniku v zunanjem ministrstvu Suvichu o poteku pogajanj in o rezultatu njegovih razgovorov z albansko vlado. Italijanska diplomatska intervencija v Albaniji v nekaterih vprašanih finančnega in prosvetnega značaja ni dala zaželenih rezultatov. Vendar pa je Koch dosegel nekaj uspehov. Albanska vlada je odklonila koncesije ekonomskega in administrativnega značaja, ki jih je zahtevala Italija kot protiuslugo za olajšave, ki jih ji je dala pri plačevanju posojila, ki ga je albanska vlada sklenila s italijanskimi bankami.

Uspeh italijanske intervencije v Tirani se je omejil na to, da je kralj Zogu podpisal dekret, s katerim se v vseh šolah v Albaniji uvaja italijan-

ski jezik kot obvezni predmet, 80% albanskih dijakov, ki študirajo v inozemstvu, pa mora iti na italijanske visoke šole. Fašistični tisk pozdravlja ta sklep albanske vlade in registrira pri tem članek uradnega organa albanske vlade »Lusa«, v katerem se trdi, da je albanska vlada že delj časa namerala uvesti italijanski jezik kot obvezen predmet na vseh albanskih šolah ter da naredba, ki je sedaj objavljena, nikogar ne iznenaduje, ker mora biti vendar vsakomur jasno, da obstoječi politični in trgovski odnosi med Italijo in Albanijo, kakor tudi geografski položaj Albanije in končno dejstvo, da odhaja mnogo albanskih dijakov na italijanske šole, predstavlja resen razlog, da se albanska mladina nauči italijanščine.

Zadnji glas
o Podonavju

Jugoslavija in Italija pripravljene na sporazum?

Bukarešt, 31. avg. m. Tukajšnji italofilski orientirani krogi so z veseljem pozdravili vesti, ki so prispele iz Beograda v Bukarešt, v katerih se govori, da bi bila Jugoslavija pripravljena pogajati se z Italijo. Vsi brez izjeme pa so menja, da bi tako vsa Mala zveza, kot tudi Francija, radostno pozdravili vsak znak zblizanja med Jugoslavijo in Italijo. Mala zveza in tudi Francija bi se nato z veseljem poprijeli skupaj z Italijo dela za gospodarsko obnovitev donavske kotline. Radi teh razveseljivih vesti, ki prihajajo v romunsko prestolnico iz Jugoslavije, ostali politični krogi naglašajo, da je treba počakati, da se bo videlo, kaj bo prineslo dr. Benešev oziroma Titulescovo potovanje v Rim. Po tukajšnjih naziranjih bi bil Titulescu najprimernejša osebnost za ugoditev

sporov med Italijo in Malo zvezo. To tembolj, ker ima od treh držav Male zveze samo Rumunija prijateljsko pogodbo z Italijo, posebno pa še zaradi tega, ker je Titulescu o priliki sklepanja četvertega pakta zastopal pred veleislami stališče in interese Male zveze. Po vestih iz Pariza, odnosno iz Rima, dela tudi Francija zelo marljivo na to, da pomiri Italijo in Malo zvezo, v prvi vrsti z ozirom na Jugoslavijo. Po teh vestih so italijansko-francoska pogajanja imela že precej uspeha ter je upati, da bo z ozirom na sedanji mednarodni položaj že v kratkem prišlo do konkretnih razgovorov.

Nova trgovinska pogodba

Rim, 31. avg. b. Predsednik vlade in zunanji minister Mussolini je predložil parlamentu zakonski osnutek, po katerem naj se vnesejo nekatere spremembe glede roka trajanja obstoječe italijansko-jugoslovanske trgovinske pogodbe in dopolnilnih konvencij. V tem predlogu se pravi, da je sporazum med Italijo in Jugoslavijo potreben in da naj bi se v novi pogodbi vpoštevale sedanje razmere v Italiji. Z zamenjavo not od 12. in 16. junija letos je bilo med Italijo in Jugoslavijo dogovorjeno, da se pogajanja za sklenitev nove pogodbe čimprej začne, če pa obstoječa pogodba ne bo obnovljena do 1. oktobra letos, naj bi se stara avtomatično podaljšala za nedoločen čas. Vendar pa bi se ta pogodba lahko odpovedala v roku dveh mesecev in ne v šestih, kakor je bilo to do sedaj.

Dunajska vremenska napoved: Naraščajoča oblačnost. Predvsem bo ponoči nekoliko topleje.

Koliko in kaj bero Japonci

Japonsko časopisje ni tako staro kakor kitajsko. Sicer so že v 17. stoletju izhajali nekateri letaki o najznamenitejših dogodkih v deželi, vendar spadajo prvi skromni začetki pravega časništva v 19. stoletje. L. 1868. so imeli na Japonskem že 25 listov in 1869. je začelo izhajati vladno glasilo »Dajokan-Nišie«.

Potem se je začel silni razmah japonskega gospodarskega življenja in z njim razvoj časopisja. Na zunaj se japonsko časopisje dokaj loči od evropskega ali ameriškega. Velemeštni dnevniki izhajajo v angleščini in japonščini ali pa so dvojezični, pri čemer je stavljen japonski del na kitajski način v vodoravnih stolpcih, angleški pa v latinici. Japonski stavec in japonski urednik ter časniki morajo oba jezika in pisma popolnoma obvladati. Število japonskih listov se je zvišalo od l. 1875. do 1927. od 225 na 7192.

V japonskem časniškem obratu se poslužujejo japonskih, evropskih in ameriških metod, kakor pač nanese potreba. Uredniki delajo poleti na strehi, ki je obenem vrt in uredništvo. Poročevalske službe ne opravlja samo radio, marveč tudi golobje pismošose. Ti mali sotrudniki so japonskemu uredniku tako neobhodno potrebni, da jih mimo nalivnega peresa in papirja nosi s seboj v kosarici na sportne prireditve, shode itd. izven me-

sta, da pošilja po njih uredništvu sproti svoja poročila.

Prvi strani japonskega dnevnika dajejo svoje obeležje navadno pesniško sestavljeni književni oglasi, ki obsegajo nad eno petino vsakega obsežnega oglašnega dela japonskih listov. Drugo mesto zavzemajo lepota in dišave. Japonska ljubezen do slikanja, do ornamentike, do narave — živali in cvetja — se uveljavlja tudi pri oglasih, ki so dostikrat pravi umotvori.

Politični del japonskih listov ne pomeni veliko. Izprva se je japonsko časopisje borilo proti staremu vladnemu sistemu in se vnelo za demokratske ideje, ki so prihajale iz Evrope. Toda sčasoma so se veliki dnevniki, kakor n. pr. tokijski »Aša-Simbun« in »Niši-Niši-Simbun« izpremenili v brezbarvne liste, ki izhajajo v milijonskih nakladah in polagajo važnost le na gospodarska poročila, senzacije in oglase. Sploh je politično delovanje listov po vsem Daljnem Vzhodu zelo omejeno že zaradi strogih tiskovnih zakonov. Celo izvrševanje časnikarskega poklica je točno urejeno z zakonitimi določbami. Ta stroga kontrola nad časopisjem se je Japoncem zelo obnesla posebno v rusko-japonski vojni. Japonski listi tedaj niso smeli skoraj ničesar pisati o vojnem gibanju, zato je pa rusko časopisje izblebelo vse preveč. Japonci so si dali vsa ruska časniška poročila o ruskih pripravah in namerah brzojavno pošiljati in so tako zvedeli dragocene podrobnosti.

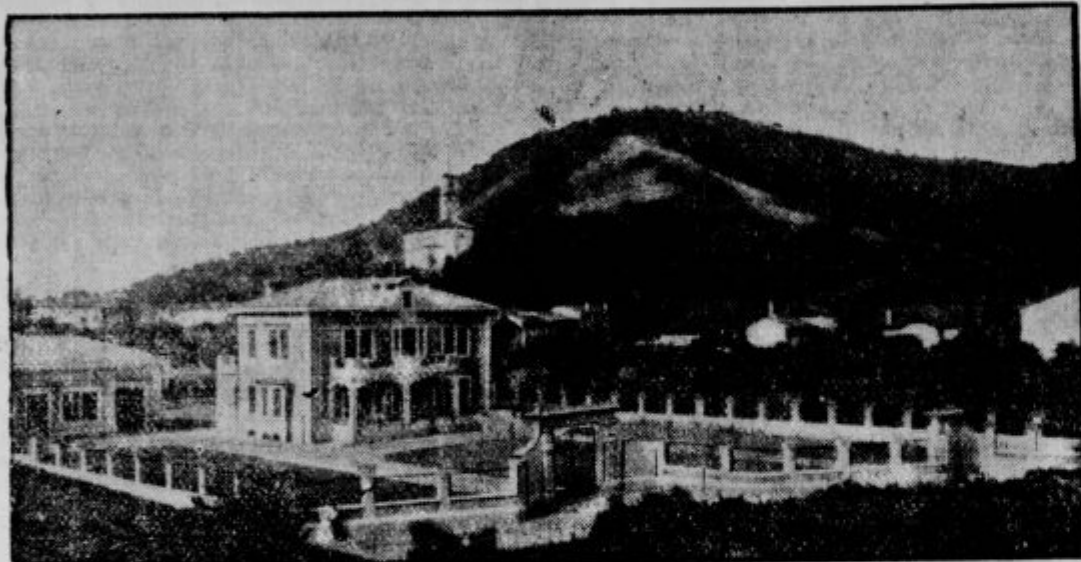
Kakor pa je padel pomen političnega dela japonskih listov, tako je rasla tehtnost gospodarskega dela. Sicer imajo samo največji listi izrazit trgovski del, vendar se obravnavajo vsa gospodarska vprašanja temeljito in strokovnjaško.

Bolj kakor politika in gospodarstvo pa zanima preproste Japonca lokalni del lista. Pokrajinski listi posvečajo zato temu delu posebno pažnjo, to pa tem bolj, ker za poročila iz velikega sveta nimajo sredstev in poročevalska služba sploh se ni posebno razvila.

Romane v nadaljevanjih prinašajo tudi japonski listi, dvojezični večinoma pa dva, enega za evropske, drugega za japonske čitatelje. Japonski romani imajo navadno zgodovinsko snov, motivi so preprosti in silni: pustolovstvo, ljubezen, sovraštvo, patriotsko junaštvo, podaniška zvestoba. Listek je bogat in daje prednost znanstvenim prispevkom.

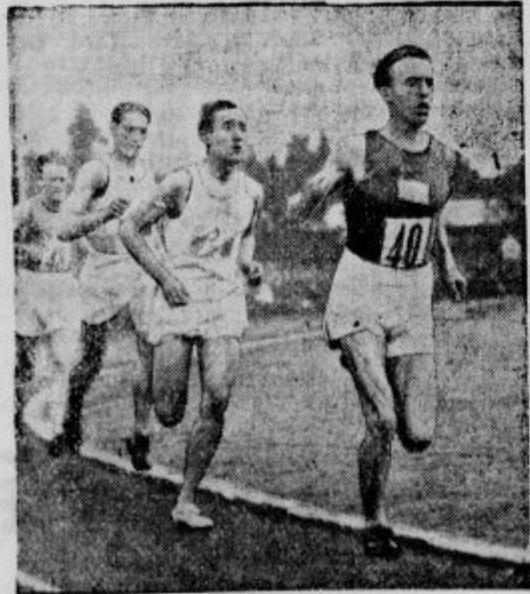
Nov svetovni rekord: Italijan Falconi je vznak leže letel iz St. Louisa v Illinois, za kar je rabil tri ure in šest in pol minute. S tem je postavil nov svetovni rekord

Boksarstvo nese: Boksarski svetovni mojster Primo Carnera si je v svojem rojstnem mestecu Sequallu na Zgornjem Italijanskem sezidal vilo, ki jo vidimo na sliki. Notranja oprema je prilagojena njegovi orjaški postavi

Nihče ne mara 60.000 frankov

Nekaj dni po premirju l. 1918. je prejelo konzumno društvo v malem francoskem mestu Vitry-le-François od vojnega ministrstva pošiljatev vina v vrednosti 60.000 frankov. Ker vino ni bilo naročeno in ker vojno ministrstvo nikoli ni poslalo opomina za plačilo, je konzumno društvo mislilo, da je napravilo dobro kupčijo — in molčalo. Pred par meseci je pa konzum likvidiral in zdaj so našli v knjigah neporavnani dolg v znesku 60.000 frankov. Denar so takoj nakazali in poslali vojnemu ministru. Toda denar je prišel nazaj. Vojno ministrstvo o tej pošiljati ničesar ne ve. Zdaj so se obrnili na finančno ministrstvo, pa tudi tam vinske pošiljatev nimajo nikjer zabeležene in denar je zopet priromal nazaj v Vitry-le-François. Likvidator konzumnega društva je zdaj v veliki zadregi: rad bi plačal dolg, a denarja nihče ne mara.

Tekaška tekma med Finsko in Francijo: spredaj olimpijček Iso Hollo, za njim Francoz Normand in Badin ter kot zadnji Fince Larva Zmaganli so Finci

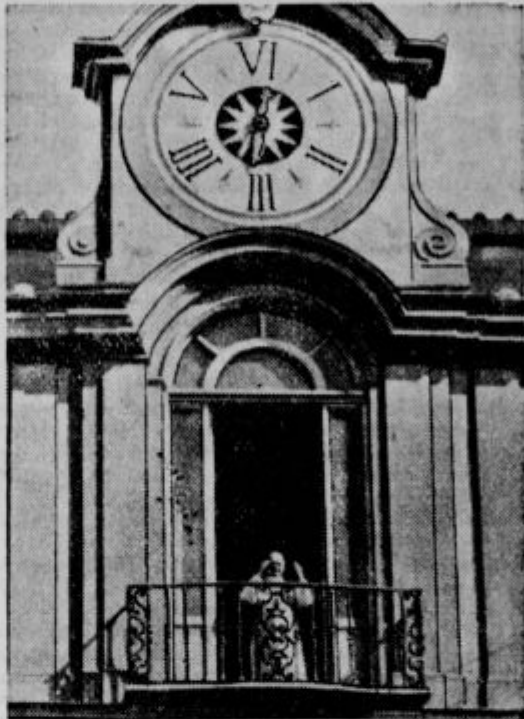
Letošnji italijanski manevri, katerim sta prisostvovala tudi kralj in Mussolini. Na sliki vidimo naskok infanterije s tanki

Lov za zlatim zakladom

Vas Kotamura na skalnatem Cusimskem otočju je doživela čudežno spremembo. Nekdanje ribiške bajte so izginile. Zraslo je novo moderno mesto s poštno palačo, kjer so postali ribiči lastniki trgovin, hotelov in restavracij. Ves ta sijaj je odmev žalostnega konca ruske mornarice admirala Rožestvenskega pred 28 leti. Pravljica zatrjuje, da so rešili ribiči ruskega kapitana, ki je kot zadnji ostal na potapljalni križarki. Naposled je podlegel ranam in prehlajenju, ker je več ur plaval v ledeni vodi. A preden je umrl, je zaupal svojemu rešitelju nahajališče 25 milijonov zlatih dolarjev in 120 milj. zlatih rubljev na ponesrečeni ladji. Denar je bil namenjen državni banki in Vladivostoku. Kapitanovo spoved je poslušal in zabeležil njegov hišni gospodar in župan, ki je dobro obvladal ruščino, ker je nad 20 let služil za natakara na ruskih oceanskih parnikih. Tako zatrjuje cusimska pravljica. Ruski viri sicer molčijo o zlatih milijonih. Toda bogataša Sekunada Skirocava in Cofugei sta

Technika osvaja Sveto deželo: Da se izognejo prometnim težkočam, polagajo cevi od petrolejskih vrelcev v Mezopotamiji do izliva Evfrata in do Haife v Palestini. Tako črpajo petrolej neposredno na ladijske tanke

Pij XI. v svojem poletnem dvorcu v Castell Gandolfo pri Rimu: sv. oče z balkona blagoslovlja množico. Po 1870. letu je to prvič, da je papež prestopil prag tega gradu, ki leži izven vatikanskega ozemlja

Kdo je najbogatejši mož v Ameriki

Najbogatejši možje Amerike niso več Rockefellerji in Fordi, marveč jim je preotol dolarsko prvenstvo Andrew W. Mellon. Tako vsaj trdi Harvey O'Connor v svoji knjigi o Mellonu, ki jo je pravkar izdal. Po njegovi cenitvi je imela Mellonova družina l. 1932. okroglo 2 in pol milijarde dolarjev premoženja in 600 milijonov dolarjev letnih dohodkov. Svoje premoženje ima Mellon v bankah, aluminijevih, oljnih in drugih industrijskih podjetjih. Ko ga je bil predsednik Harding imenoval za svojega finančnega ministra, je bil Mellon v ameriški javnosti skoraj docela nepoznan.

Kaj pove avtomobilska statistika

Po podatkih ameriškega trgovinskega ministrstva je bilo 1. januarja letos na vsem svetu vpisanih 33.568.295 avtomobilov. Od tega je bilo 27 milijonov 813.201 osebni avto, dalje 5.396.566 tovornih vozil in 358.528 omnibusov. Največ avtomobilov odpade na Združene države: 24.318.020 in ima vsak peti Američan svoj avto. Nato sledi Francija z 1.845.400. Anglija z 1.385.472, Kanada z 1.106.408, Nemčija s 616.200 avtomobili; potem prihajajo po vrsti Italija, Argentina, Nova Zelandija, Belgija, Španija itd. V teku leta 1932 je bilo padlo v Združenih državah število avtomobilov za 1.035.980 ali za 6,4 odstotka, v ostalih državah pa samo za 0,3 odstotka.

Najmlajša filmska igralka: poldrugetletna (19 mesecev) Myrna Fresholt, ki ima vodilno vlogo v nekem hollywoodskem filmu. Iztaknil jo je bil neki režiser v otroški sobi neke veletrgovine, ko je čakala na mater, ki se je mudila v trgovini

Zemlja je v vseмирju modra zvezda

Dočim vidimo pri Večernici bel sijaj, ima Mars rdečkasto svetlobo, in naša zemlja bi izgledala, ako bi jo opazovali iz svetovnega vsemirja, kakor modrikasta zvezda. To modro barvo je pred kratkim dokazal slavni angleški profesor Slipher na povsem originalen način. Raziskal je namreč svetlobo, ki jo meče zemlja na mesec. Ta naš večni spremljevalec nima nikake atmosfere in zemljiska svetloba se na njem vsled tega ne izpremeni. Dobil je zanimiv spektrogram, ki kaže samo modrikaste barve. Torej vidijo prebivalci na Marsu našo zemljo kot modro svetlikajočo se zvezdo.

V dvorano, v kateri gostuje potujoča gledališka družba, kane le zdaj pa zdaj kak plačujoči gledalec. Ravnatelj nestrpno pogleduje skozi okence v zagrinjalu.

»Ali jih je že veliko?« skrbno vprašuje junaški tenor.

»Le nič strahu, imamo še zmerom večino.«

★

»Z mojo ženo pa res ni več prebiti. Zjutraj opoldne in zvečer zahteva od mene denarja.«
»I, kaj pa počne s tolikim denarjem?«
»Sam ne vem, jaz ji nisem še nikdar nič dal.«

Veselo v šolo – v novih čevljih.

25.-

Vrsta 4432-00
Evo za Vašo deco lahkih čevljev, ki jih na nogah niti ne čutijo. Narejeni so iz najboljšega platna. V njih se nosi lufov vložek Din 4.—.

25

Vrsta 4462-29
Najbolj praktični in najcenejši čevlji za vsako igro in za vsak sport. Za mal denar bo Vaša deca obvarovana raznih poškodb na nogah.

29.-

Vrsta 242
Solski mladini pri telovadbi je potrebno potreben ta lahki in elastični telovadni čevlji s podplatom iz krom usnja.

49.-

Vrsta 3461-00
Visoki čevlji za Vašo najmlajšo dečo s kruponovimi podplati. Ti čevlji bodo najboljše služili za normalno razvijanje nog Vaših otročičkov.

Starši, želimo Vam pomagati pri izbiri dobre in cenene obutve za Vaše miljence.

Pridite v vsako našo prodajalno, da si ogledate veliko izbiro. Postregli Vam bomo strokovnjaško in vestno v Vaše in tudi Vaših otrok popolno zadovoljstvo.

Plata

49.-

Vel. 19-26 Vrsta 3122-02
Za živahne dečke trpežen čevlji za vsak štrpaci. Podplat in peta sta iz gumijskega ter trikrat trpežnejša od usnenih. Vel. 35-38 Din 69.—.

49.-

Vrsta 5651-38
Za Vaše najmlajše udobni čevlji široke oblike s sponko, ki so izdelani iz dobrega telečjega boksa.

49.-

Vel. 19-26 Vrsta 5621-00
Za nežno Vašo dečo krasni čevlji iz rjavega usnja. Ti čevlji bodo Vam in Vaši deci v veselje. Velikost 27-34 Din 69.—.

79.-

Vrsta 6622-22
Zelo okusni polčevlji in rjavega boksa za šolarje. Taki čevlji so jim na vsak način potrebni za šolo kakor tudi za praznike.

69.-

Vrsta 5842-38
Zelo okusni čevlji iz laka za slovesne priložnosti. Enaki iz rjavega boksa za vsakdanjo rabo.

89.-

Vrsta 4644-81
Zelo elegantni čevlji za deklice iz boksa z usnenim podplatom in peto. Izdelani so iz prvovrstnega materiala.

45.-

Vrsta 3162-00
Za dečke, ki nikdar ne mirujejo, dobri, visoki čevlji, iz močnega masnega usnja s trpežnim gumijastim podplatom Vel. 35-38 Din 59.—.

69.-

Vrsta 5662-00
Udobni fleksibilni dečki visoki čevlji iz boksa z usnenim podplatom in peto.

59.-

Vel. 24-26 Vrsta 9891-50
Sedaj v jeseni, ko Vaši otroci hodijo v šolo, so jim za dež neobhodno potrebni taki visoki gumijasti škornji. Vel. 27-34 Din 79.—.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pletiva vrstica po Din 2-50. Za pisane odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Solski nahrbtniki, aktovke, torbice.

Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Letovišča

Pension Nevenka

samo 100 m od kopališča. Soba in popolna oskrba za osebo 45 Din. Izvrstna kuhinja. Senčnat vrt, v neposredni bližini javen park. — Pension Nevenka, Novi Vinodol, Hrv. Primorje. (L)

Službe iščejo

Mizarski pomočnik

mlad in pošten, išče službo. — Cenjene ponudbe prosim na naslov: Ignacij Vidmar, Gradec - Litija. (a)

Hlapec

pošten in trezen, vaje vsakega dela, išče službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trezen« št. 10083. (a)

Službodobe

Donašalca

ali donašalko za čas velesajma išče restavracija hotela Štrukelj. (b)

Stolarski delavec

izurjen, mlad, trezen, pošten, lahko tudi oženjen, z večletno prakso, ki bi bil tudi sam zmožen voditi stolarska dela, — se sprejme po preizkušnji za stalno. Plača po dogovoru. Naslov: Steh & Drobnic, Videm, Dobropolje. (b)

Vajenci

Ključavnič. vajenec

se takoj sprejme. Ponudbe pod »Ključavničar« št. 10080 na upravo »Slovenca«. (u)

Solske torbice, nahrtniki, aktovke.

Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Pouk

Soferska šola

I. Gaberščik, bivši komisar za toferske izpite, Slomškova ulica. Garaža Stupica.

Strojepisni pouk

Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje dnevno od 6 do 8 zvečer. Začetek 5. septembra. Šolnina znižana. Christofor učni zavod, Ljubljana — Domojanska cesta št. 15. (u)

Solski nahrtniki

komad 12, z zunanji žepom 15 Din. — LUNA, MARIBOR, Aleksandrova št. 19.

Denar

600 Din posojila

za 3 mesece prosi dobro srčno gospo ali gospoda mlad trgovski sodelavnik proti sigurni vrnitvi. — Lahko ga tudi odsluži s kakršnimkoli delom. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hitra pomoč« (d)

Dijaki

Dijak

se sprejme z vso oskrbo za 500 Din mesečno. Savojec Marica, Sodarska steza 6, pri Sv. Florijanu.

Prosto stanovanje

dobi gospodična višje gimnazije za instrukcijo deklice II. razreda humanistične gimnazije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10088. (D)

Solske torbice, nahrtniki, aktovke.

Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Dijaka

sprejem na stanovanje. Cerkvena 19-II., Trnovo.

Dijakinja

se sprejme. Krščanska vzgoja, hrana in stanovanje 200 Din. Štepanja vas 87, Kodeljevo. (D)

2 mlajša dijaka

se sprejmeta po zmerni ceni v vestno nadzorstvo in dobro oskrbo. Gospodarska ulica 10-I., Heking D.

Dva dijaka

sprejem v vso oskrbo. Novi trg 4/II. (D)

Solski žemperji

komad od 20 Din naprej. LUNA, MARIBOR, Aleksandrova 19.

Dijaka (dijakinjo)

nižješolca sprejme boljša družina na stanovanje v središču mesta Ljubljane. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 10095. (D)

Dve dijakinji

ki obiskujeta nižjo realno gimnazijo, sprejem na stanovanje radi skupnega učenja, v sredini mesta. Naslov v upravi »Slovenca« št. 10085. (D)

Dijake

nižješolce sprejem v popolno oskrbo. Pomoč pri učenju, glasovir na razpolago. Naslov v upravi »Slovenca« št. 10094. (D)

Stanovanja

ODDAJO:

Trisobno stanovanje s pritliklinami oddam. — Vsaka soba svoj vhod. Korytkova 28. (č)

Elegantno sobo

strogo separirano in novo, opremljeno event. z vso oskrbo, oddam na Mirju, Marmontova 27. č

Opremljena soba

se takoj ugodno odda. — Mirje, Lepi pot 19. (č)

Vnajem

ODDAJO:

Trgovski lokal

s stanovanjem se odda v najem na deželi, v večjem naselju, ob glavni cesti, z veliko okolico, sedaj brez trgovine, pol ure do žel. postaje. — Trgovina je opremljena z vsem potrebnim inventarjem, vendar brez zaloge. Ugodna prilika za začetnika. Za nakup blaga potrebna gotovina 80 do 100.000 Din. Eventuelno se sprejme poslovodja z označeno višino glavnice za otvoritev podružnice. — Vse ostale informacije daje trdka Joža Hrastelj, Gor. Radgona. (č)

Solske potrebščine

kakor tudi vsa ročna dela po brezkonkurenčnih cenah. — LUNA, MARIBOR, Aleksandrova 19.

Lep trgovski lokal

s postranskimi prostori se takoj odda. Vprašati: Pisarna dr. Luckmanna, Ljubljana, Gradišče 4. (č)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajal aš motorja bi znebil se rad hrz kupov ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inserat

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri oauugodneje in oaceneje trvdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg III

Specialno izbiro

modnih hlač in pumparc dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra c.

Sir-trapist

po 10 Din za kg (na debelo po 8 Din). Stiški sir. Čajno maslo. »Deteljica«, dnevno sveže. Mlekarna v pasazi Nebotičnika. (e)

Otroški voziček

globok — se poceni prod. Sv. Petra cesta 52. I

Obrt

Krušno moko in

rženo moko vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A VOLK, LJUBLJANA, Resljeva cesta 24

Inserirajte

V

'Slovincu'!

Mestna hranilnica Ljubljanska v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji

Vlog ima nad 420.000.000— Din, rezervnih zakladov pa nad 11 milijonov dinarjev.

Za pupilarne naložbe ima sodni depozitni oddelek, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti so strankam na razpolago položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

TELEFON števil 2016 in 2616.

Poštno-čekovni račun št. 10533.

Uradne ure za siranke so od 8. do 12 1/2 ure.

Dijakom srednjih šol!

Šola »PRIVATNA NASTAVA«, Njegoševa 29, Beograd, tel. 21-601, prične z vpisovanjem dijakov na gimnazijo.

Učenci, ki ponavljajo razred ali so izgubili pravico do rednega šolanja, lahko dovrše v enem letu dva razreda in s tem nadomeste izgubljena leta. Učenci, ki so padli pri sprejemnem izpitu ali če ga niso polagali, lahko napravijo sprejemni izpit in I razred, da se potem vpišejo v II. razred. Priprava poznano najboljša. Poučujejo strokovnjaki in najboljši profesorji in je vsakemu pridnemu učencu uspeh zagotovljen. V šoli sami obstoji odlični penzionat, v katerega se sprejemajo tudi učenci, ki se žele redno šolati v Beogradu. — Vpisovanje se prične 11. septembra.

Opozoramo na 'Mali oglasnik'

v našem tiskovniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Brez posebnega naznanila

Umrli nam je naša preljuba žena, mama, stara mama, tašča in teta, gospa

Mihaela Šinkovec
roj. Klander

v četrtek ob 17.
Pogreb bo v soboto ob 4 popoldne iz hiše žalosti Tyrševa ulica št. 66 na pokopališču k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 31. avgusta 1933.

Zalujoci rodbini SINKOVEC - WEISSBACHER.